

Ken sillä aasilla oikein ratsastaa?

Adventin aloittaa Hoosianna-laulu, joka itse asiassa yhdistää joulun pääsiäiseen. Laulun laulettiin Jeesukselle hänen ratsastaessaan Jerusalemiin. Tästä tuo varhainen virsi on otettu seurakunnan ilolauluksi, josta on tullut tärkeä jokaiselle sukupolvelle.

Siunattu olkoon hän

Hoosianna-laulu puhuu Jeesuksen tulemisesta, ja näin ollen se sopii tietysti myös joulun alle. Samalla se kuitenkin laajentaa joulun näkymät siihen, miten Jumala lähettää Poikansa maailmaan pelastamaan synnin vallassa eläviä ihmisiä.

Itse laulu on Psalmin 118 varaan rakennettu hymni. Se kuuluu vapaasti käännettynä seuraavasti:

Hoosianna

– *Siunattu hän, joka tulee Herran nimessä*

– *Siunattu tuleva isämme Daavidin valtakunta/kuninkuus*

Hoosianna korkeuksissa

On helppo huomata, että tämän laulun muoto on kiinteä ja teksti rakentuu kahden tulemistä merkitsevän verbin varaan. Sanan toistolla on teologinen tarkoitus: se asettaa Psalmista 118 lainatun tulijan ja tulevan Daavidin rinnakkain. Rinnastusta korostaa jakson parallelistinen, käänteisesti toistuva muoto (A-B-B'-A').

Mutta miksi Psalmin 118 kuuluisa lause on yhdistetty Daavidin pojan kuninkuuteen? Asialle on melko pitkä selitys. Ensinnäkin Psalmi 118 kuului alun perin temppelin juhlissa yleisesti laulettuihin psalmeihin. Yllä lainatun siunauksen avulla tervehdittiin vuorolauluna kaikkia juhlille tulevia ihmisiä: ”Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä”. Tervehtijät

vakuuttivat heille yhdessä papiston kanssa: ”Me siunaamme teitä Herran huoneesta” (118:26; vapaa käänös). Tässä vaiheessa ”tulija” oli vielä kuka tahansa temppelin juhluvieras.

Poika ja kivi

Juutalaisen teologian eskatologisessa tulkinnassa tämä psalmi liitettiin kuitenkin Messiaan tuloon. Aramealaisessa Targumissa psalmin eri kohdat liitettiin tulevaan Daavidin poikaan. Targumin tulkinnassa Psalmin 118 katsottiin puhuvan siitä uudistuksesta, jonka Daavidin jälkeläinen tuo pakkosiirtolaisuuden jälkeen. Kun psalmissa oli aikaisemmin kirjoitettu kivistä, jonka rakentajat hylkäsivät, tälle kivelle annettiin mielenkiintoinen tulkinta Daavid oli se ”poika” (ben), ei ”kivi” (äbän), jonka rakentajat hylkäsivät ja josta tuli kulmakivi.

Tämän mukaisesti psalmissa mainittu temppeliin tulija tulkittiin uudeksi Daavidiksi, joka ”on arvollinen tulemaan hallitsijaksi ja kuninkaaksi”. Psalmi 118 oli siten profetia. Se ei puhunutkaan pelkästään tavalisesta kansasta, vaan Messiaasta, joka tulee temppeliin.

Markuksen hymnissä tällainen tulkinta korostuu. Parallelismin ensimmä-

mäinen lause selittyy nyt Daavidin pojan ylistykseksi. ja toinen lause ylistää hänen rauhanvaltakuntaansa tai suorastaan hänen kuninkuuttaan. Kohdassa esiintyvä kuninkuutta tarkoittava kreikan sana *basileia* mahdollistaa molemmat tulkinnat. Nämä seikat liittävät jälkimmäisen, Psalmista 118 poikkeavan lauseen läheisesti toisen tempelin ajan juutalaiseen teologiaan.

Daavidin poika tulee

Juutalaisista teksteistä esimerkiksi Salomon psalmissa 17 odotetaan tulevaa Daavidia Israelin pelastajaksi. ”Katso, Herra, ja korota heille heidän kuninkaansa, Daavidin poika, hallitsemaan palvelijaasi Israelia.” (17:21). Tekstin mukaan tuleva hallitsija tuhoaa jumalattomat vallanpitäjät ja johtaa kansan hengelliseen uudistukseen. ”Hän kokoaa pyhän kansan, jota hän johtaa vanhurskaudessa. Hän tuomitsee ihmisten

kansoja, jotka Herra heidän Jumalansa on pyhittänyt.” (17:26). Vastaavasti monissa Qumranista löytyneissä eskatologisissa teksteissä ja katkelmissa odotetaan kansan uudistusta tulevalta Daavidin suvun jälkeläiseltä.

Monet juutalaiset odottivat pelastajan tuloa. Markuksen evankeliumin sisältämä Hoosianna-hymni vastaa siten sisällöltään sen ajan juutalaiselle teologialle tyypillisiä aiheita. Jeesukseen liitetynä laulu koskee kuitenkin lupausten täyttymystä. Vapahtaja oli nyt tulossa Jerusalemiin.

Pieni lingvistinen huomio liittää tekstin jopa arameankieliseen seurakuntaan. Markus nimittäin säilyttää hymnissä hepreankielisen sanan ”Hosanna” translitteraationa (*hōsia-na*, ”pelasta meidät”). Kreikkaa puhuneet juutalaiset olisivat käyttäneet Vanhan testamentin kreikankielistä käännöstä, Septuagintaa. Siellä sana on jo käännetty kreikaksi (*sōson dê*; LXX Ps. 117:26). Koska Markus ei lainaa suoraan Septuagintasta, Hoosianna-laulu sijoittuu luontevasti arameankielisen alkuseurakunnan yhteyteen.

Psalmi 118 saa tässä yhteydessä messiaanisen sisällön, koska se tulkitsee Jeesuksen profeetallista ratsastusta Jerusalemiin. Kaksilauseinen Hoosianna on saanut varhaisessa kristillisyydessä tärkeän aseman, koska Markus toistaa sen omassa evankeliumissaan sellaisenaan. Laulu ylistää aasilla ratsastajaa, Jeesusta, joka täyttää vanhat profetiat. Hän tuo mukanaan rauhan valtakunnan. Siitä mekin saamme adventina laulaa kiitoksemme.

Timo Eskola

Kuva: Kirsi Sell